

L'ELECCIÓ DE MATIES

per JEAN-PIERRE CHARLIER,
dominic

No sembla pas una qüestió vana demanar-nos per què els Onze volgueren substituir Judes. Quan l'any 44 Jaume serà martiritzat, no veiem pas que els apòstols restants volguessin confiar el seu lloc a un successor, malgrat que disposaven d'un candidat, sembla, en la persona de Pau. És remarcable, per altra banda, que aquest no reclamà mai aquest lloc, tot i que la seva vocació i el seu ministeri semblava que li'n donessin algun dret.

De fet, com ho demostra prou bé el text de Lluc, el problema no fou pas suscitat per la mort de Judes. Lluc no hi dona sinó un valor de parèntesi, d'una nota a peu de pàgina, amb vista a remarcar la seva eclesiologia general. L'interès de la redacció presta menys importància a la mort física que a la deserció d'un dels Dotze. És aquesta deserció que demana una substitució. La insistència recau sobre el paper precís atorgat a Maties: aquest haurà d'assumir una funció que Judes ja no assegura, ocuparà un lloc esdevingut vacant, no pas per la mort, sinó per raó de la traïció per la qual Judes es trià un altre lloc, una altra funció. Després de la mort de Jaume, en canvi, ningú no pensa a substituir-lo en el lloc que ha deixat vacant. Després de la mort de Judes, el Col·legi Apostòlic esdevé el Col·legi dels Onze; en canvi, després de la mort de Jaume, continua essent el Col·legi dels Dotze.

Tot això ens fa entreveure el paper especial dels Dotze en la teologia de l'Església primitiva. És una funció escatològica. Els Dotze constitueixen l'element de transmissió infal·lible de la Bona Nova de la redempció al llarg de la història de la salvació. Mentre duri aquesta història, no s'acaba la missió dels Dotze, instituïda per Jesús; aquesta funció no s'acabarà fins que, havent-se assegut sobre els dotze trons celestials, serà pronunciat el judici sobre el poble d'Israel ja aplegat. En aquest sentit els Dotze formen un ordre a part que mai no podrà ser substituït per un altre; no constitueixen de cap manera un moment en la història de l'Església, sinó que en són el fonament permanent: «La muralla de la ciutat, diu l'Apocalipsi, reposava sobre dotze pedres de fonament, i sobre aquestes pedres hi havia el nom dels dotze apòstols de l'Anyell». Ningú no pot ocupar el seu lloc, ja que la mort no és pas una desaparició; per bé que al moment de perpetuar la seva acció terrena, altres homes els succeiran, homes a qui haurà estat transmesa una part dels seus poders i de les seves funcions.